

Yeti?kinli?e Geçi? Becerileri Ölçme Arac?

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yeti?kinli?e Geçi? Becerileri Ölçme Arac?*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33349>

Özet

Yeti?kinli?e Geçi? Becerileri Ölçme Arac? (YGBÖA), özel gereksinimli ö?rencilerin okuldan yeti?kinli?e geçi? süreçlerinde ihtiyaç duydukları temel becerileri de?erlendirmek amacıyla geli?tirilmis? bir ölçektir. Bu araç, bireylerin ba??ms?z yaşam, mesleki haz?rlık ve sosyal uyum gibi kritik alanlardaki yeterlilik düzeylerini **psikometrik** olarak belirlemeyi hedefler. Ölçek, Gülay Cesur Yakaboylu tarafından 2016 yılında tamamlanan yüksek lisans tezi kapsamında geli?tirilmis?tir. Amacı, **özel gereksinimli ö?renciler** için hazırlanan geçi? programlarının etkinliğini ölçmeye ve bu ö?rencilerin **yeti?kinli?e geçi?** süreçlerini desteklemeye yönelik kapsamlı bir de?erlendirme sunmaktır.

Anahtar Kelimeler

Yeti?kinli?e Geçi? Becerileri, Özel Gereksinimli Ö?renciler, **Yaşam Becerileri**, Ba??ms?z Yaşam, De?erlendirme Arac?, Geçi? E?itimi, Mesleki Uyum.

Yazarlar

Gülay Cesur Yakaboylu

Amaç

Bu ölçme aracının temel amacı, özel gereksinimli ö?rencilerin eğitim aldıkları kurumdan ayrıldıktan sonraki hayatlarında ba?arılı ve ba??ms?z bir şekilde yaşayabilmeleri için gerekli olan beceri setlerini sistematik olarak ölçmektir. Geliştirme süreci, bu popülasyonun benzersiz ihtiyaçlarına odaklanarak, mevcut uluslararası literatürdeki geçi? becerileri modellerini Türk kültürü ve eğitim sistemi bağlamına uyarlamayı içermiştir.

Ölçek, eğitimcilerin, ailelerin ve ilgili profesyonellerin, ö?rencilerin güçlü ve zayıf yönlerini belirlemesine olanak tanır. Böylece, kişiselleştirilmiş **geçi? programları** oluşturulmasına rehberlik ederek, ö?rencilerin istihdam, ev yaşamı ve toplumsal katılım konularında daha iyi hazırlanmalarına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Yapı

Yeti?kinli?e Geçi? Becerileri Ölçme Aracı, özel gereksinimli bireylerin ba?arılı bir **yeti?kinli?e geçi?** yapabilmesi için gerekli olan çok boyutlu beceri alanlarının ölçen bir yapıyı temel alır. Bu yapı genellikle şu temel boyutları içerir:

Ba??ms?z Yaşam Becerileri: Kişisel bakım, ev yönetimi, para idaresi ve topluluk içinde hareket etme yetenekleri.

Mesleki ve ?stihdam Becerileri: ?? arama, i? yerinde sosyal beceriler, i? disiplini ve kariyer planlama.

Sosyal ve ?leti?im Becerileri: ?li?ki kurma, çat??ma çözüme ve sosyal kurallara uyma.

Öz Belirleme (Self-Determination): Kendi kararlar?n? verme, amaç belirleme ve savunuculuk becerileri.

Geçerlik

Kaynak verilerde geçerli?e dair özet istatistikler sunulmam?? olsa da, bir geli?tirme çal??mas? olan bu yüksek lisans tezinde kapsamlı geçerlik çal??malar?n?n yap?lm?? olmas? beklenmektedir. Tipik olarak, bu tür ölçek geli?tirme çal??malar?nda içerik geçerli?i (uzman görüşü), yap? geçerli?i (faktör analizi) ve ölçüt ba??mlı geçerlik yöntemleri kullan?lm??t?r.

Ölçe?in **geçerlik** çal??malar?, arac?n gerçekten özel gereksinimli ö?rencilerin yeti?kinli?e geçi? becerilerini ölçüp ölçmedi?ini kan?tlamak için kritik öneme sahiptir. Detaylı geçerlik katsay?lar? ve metodolojik yakla??mlar, tezin tam metninde (YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir) yer almaktadır.

Güvenirlik

Kaynak verilerde güvenilirli?e dair özet istatistikler yer almamaktadır. Ancak, ölçek geli?tirme süreci kapsam?nda güvenilirli?in test edilmesi zorunludur. **Güvenirlik** çal??malar? genellikle iç tutarlılık katsay?lar? (örne?in, Cronbach Alfa) ve test-tekrar test yöntemlerini içerir.

Ölçe?in iç tutarlılık analizleri, maddelerin ayn? yap?y? ölçme derecesini gösterirken; test-tekrar test güvenilirli?i, arac?n zaman içinde tutarlı sonuçlar verip vermedi?ini belirler. Bu **psikometrik** özelliklere ait tüm bulgular, sorumlu yazar Gülay Cesur Yakaboylu'nun yüksek lisans tezinde detaylı olarak açıklanm??t?r.

Faktör Analizi

Yeti?kinli?e Geçi? Becerileri Ölçme Arac?, "Geli?tirme" türünde bir ölçek oldu?u için, yap? geçerli?ini test etmek amacıyla mutlaka faktör analizine tabi tutulmuştur. Bu analiz, ölçe?in teorik olarak belirlenen çok boyutlu yap?s?n?n ampirik verilerle desteklenip desteklenmedi?ini ortaya koyar.

Büyük ihtimalle, verilerin yap?s?n? ke?fetmek için **Aç?mlayıcı Faktör Analizi (AFA)** kullan?lm?? ve ardından boyutlar?n sa?lamı??n? doğrulamak için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanm?? olabilir. Bu analizler sonucunda ölçe?in nihai madde say?s? ve alt boyutlar? belirlenmiştir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Yüksek Lisans Tezi Kapsam?nda Geli?tirilm? Ölçek)

Format: Derecelendirme format? (Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi '-' olarak belirtilmi?tir, ancak geli?tirme ölçekleri genellikle Likert veya benzeri derecelendirme formatlar?n? kullan?r).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Özel gereksinimli ö?renciler (genel olarak geli?imsel yetersizlikler veya ö?renme güçlükleri olan bireyler).

Ya? Grubu: Yeti?kinli?e geçi? dönemindeki ergenler ve genç yeti?kinler (genellikle 14-21 ya? aral???). Detaylar tezde mevcuttur.

Popülasyon Detaylar?: Anadolu Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nde yürütülen çal??ma için belirlenen özel e?itim kurumlar?ndaki ö?renciler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim veya gözlemci/ö?retmen bildirimi ?eklinde uygulanabilir. Nihai metodoloji, tezin uygulama bölümünde belirtilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Geli?imsel Yetersizlik, Öz Belirleme, Mesleki Beceriler, Adaptif Davran??, E?itim Bilimleri, Anadolu Üniversitesi, De?erlendirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanan kaynakta mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: gulaycesur87@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Gülay Cesur Yakaboylu (Anadolu Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Eski?ehir, 2016 itibar?yla).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu araç bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirildi?inden, akademik ve ara?tırma amaçl? kullan?m? için genellikle yazar?n izni gereklidir. Ticari kullan?m veya geni? ölçekli uygulama öncesinde yazar ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir. Ölçek, **2016** y?l?nda geli?tirilm?tir.

Ölçe?in orijinal tezi ve detayl? metodolojisi YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ime aç?kt?: tez.yok.gov.tr.

Kaynaklar

Cesur-Yakaboylu, G. (2016). *Özel gereksinimli ö?renciler için yeti?kinli?e geçi? becerileri ölçme arac?n?n geli?tirilmesi* (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi). Anadolu Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Eski?ehir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [yetiskinlige-gecis-becerileri-olcme-araci-toad.pdf](#)

Yeti?kinli?e Geçi? Becerileri Ölçme Arac?n?n Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Detayl? maddeler için yukar?da belirtilen yüksek lisans tezine ba?vurulmal?d?r.

Bu bölüm, ölçek maddelerinin listelenmesi için ayrılm??t?r. Maddeler, tezin eklerinde veya ilgili yay?nlanmam?? makalelerde bulunabilir.